

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **M. R.**, bytem, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 1/376, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce napadal rozhodnutí vydané Magistrátem města Brna, odbor sociální péče dne 24.11.2011, sp. zn.: a domáhal se jeho zrušení. Jednak poukazoval na to, že Magistrát města Brna, odbor sociální péče nebyl ve věci příslušný rozhodovat v odvolacím řízení ve věci dávek hmotné nouze. Není tedy odvolacím orgánem a odvolací orgán doposud v rozporu se zákonem rozhodnutí nevydal ve stanovené lhůtě v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., a v souladu se zákonem 111/2006 Sb., § 77. Rozhodnutí Magistrátu města Brna je tedy v rozporu s právními předpisy. Uvedl, že v této věci nemůže být rozhodováno podle zákona o obcích. Nejenom, že napadal samotné rozhodnutí správního orgánu, ale žaloba směřovala proti nečinnosti správního orgánu. Odvolacím orgánem v daném případě, kdy se rozhoduje v řízení o pomoci v hmotné nouzi je Krajský úřad Jihomoravského kraje. Dále pak dle žalobce správní orgány nezjistily řádně skutkový stav věci, rozhodnutí se opírá o domněnku věrohodnosti a domnělé předpoklady a domnělé předpoklady účelovosti, které však nemají základ ve skutkové podstatě. Sociální a majetková situace žalobce se nezměnila vzhledem ke skutečnostem rozhodným podle § 2 odst. 1, 3, 5, § 44 odst. 1 a § 3 odst. 4, § 49, § 61, § 67 zákona o hmotné nouzi tj., že žalobce nemá žádné prostředky k hrazení potřeb živobytí a bydlení a ostatních potřeb uvedených v žádostech a tyto skutečnosti byly všechny doloženy a žalovaný ve svém rozhodnutí nemohl prokázat a ani neprokázal šetřením, že by tvrzení žalobce bylo neoprávněné. Žalobce neměl a nevlastnil jakékoliv finanční prostředky pro hrazení své

potřeby živobytí, bydlení a ostatních nezbytných potřeb. Posledním mzdu ze zaměstnání v měsíci říjnu 2010 obdržel v listopadu téhož roku a tuto použil pro svoji potřebu a od 1.12.2010 již žádné prostředky na živobytí, bydlení a ostatní potřeby nemá, což v žádosti uvedl. Odkaz v rozhodnutí na zákon o rodině je irelevantní, protože rodinu nemá a vede samostatnou domácnost a všechny skutečnosti byly úřadu v souladu se zákony k rozhodnutí k dispozici, mohl si je navíc sám zjistit, a všechny byly také doloženy. Celková sociální a majetková situace žalobce je taková, že hmotná nouze nastala, je tedy důvod pro přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi. Celková sociální a příjmová situace žalobce byla doložena také u úřadu práce. Tvzení úřadu, že žalobce vlastní prostředky pro uspokojování požadovaných věcí je nepravdivé a lživé. Finanční prostředky, které byly u žalobce zjištěny, tento pouze spravoval a zhodnocoval podle pokynů svěřitele a pro svěřitele, tyto byly žalobci pouze svěřeny a nejsou a nebyly žalobcovým majetkem a vlastnictvím. Finanční prostředky pak byly dle pokynů svěřitele odeslány a vráceny, což žalobce i svěřitel doložil a bylo také zjištěno úřadem. Navíc tato správa majetku není nijak v rozporu s právními předpisy a cizí majetek tedy žalobce nedokládá a ani neosvědčuje. Úřad si ani neověřoval u svěřitele žádné skutečnosti ohledně těchto prostředků. Navrhoval proto, aby bylo provedeno dokazování a ze svědeckých výpovědí a předložené dokumentace úřadu byly skutečnosti, které žalobce uvádí, ověřeny. Žalobce však trvá na tom, že všechny nezbytné doklady pro rozhodnutí úřadu předložil a sdělil. Ze strany Magistrátu města Brna nedošlo tedy k řádnému prošetření, kontrole a přezkoumání podání žalobce a jeho odvolání. Skutečnosti uváděné Magistrátem města Brna v odůvodnění rozhodnutí považuje žalobce za nedoložené a neprůkazné, jím uváděné skutečnosti nemohly být ani doloženy, protože nenastaly. Sociální a hmotná nouze u žalobce nastala a trvá a proto nebyl žádný důvod zamítnut jeho žádost o pomoc v jeho situaci hmotné nouze a potvrdit rozhodnutí o nepřiznání dávky. Žalobce je v situaci sociálního vyloučení, kdy mu nebyla poskytnuta od 1.12.2010 žádná pomoc v jeho sociální situaci. Majetek, který nevlastnil, není tedy možné ani nijak doložit, protože neexistuje. Společně posuzovaná osoba pro posuzování a rozhodování o dávce hmotné nouze neexistuje, toto úřadem nebylo řádně zjištěno a v souladu se zákonem prokázáno. Magistrát města Brna tedy neprokázal, že žalobce vlastní prostředky k řešení jeho sociální situace a svých potřeb a že navíc existuje společně posuzovaná osoba a vycházel pouze z domněnky, fikce a předpokladů, které nejsou v souladu se skutečným stavem. Žalobce ví, že pokud by použil cizí majetek ve svůj prospěch, dopustil by se neoprávněného obohacení a též trestného činu. Trval na to, že u něho stav hmotné nouze nastal a proto navrhoval zrušení citovaného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, uvedlo, že vzhledem ke skutečnosti, že v případě žadatelů netvořících rodinu s dětmi rozhoduje v prvním stupni o dávkách v systému pomoci v hmotné nouzi dle místa trvalého pobytu žadatele příslušný Úřad městské části města Brna [viz. § 130 písm. c) a § 139 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecný zřízení)], není odvolacím správním orgánem krajský úřad (jak je stanoveno v § 77 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi), ale je jím dle ust. § 89 odst. 1 správního řádu nejbližší nadřízený správní orgán, tj. Magistrát města Brna. Důvodem, proč se při stanovení odvolacího správního orgánu nepostupuje dle § 77 odst. 1, zákona o pomoci v hmotné nouzi, je skutečnost, že Úřad městské části Brno – Černovice nemá postavení obce s pověřeným obecním úřadem, resp. pověřeného obecního úřadu, ani obce s rozšířenou působností (viz. zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů).

K námitce žalobce, že nedošlo k řádnému prošetření a přezkoumání v záležitosti odvolání, má žalovaná za to, že v řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí č.j., Magistrát města Brna dostatečným způsobem prošetřil stav věci a dostal tak povinnosti stanovené správním řádem v § 3. Žalovaná má dále za to, že při rozhodování o odvolání žalobce proti rozhodnutí ÚMČ Brno – Černovice, č.j. ze dne 18.8.2011, Magistrát města Brna postupoval dle ust. § 89 odst. 2 správního řádu.

Ve věci námitek žalobce týkajících se jeho majetkové situace (vlastnictví finančních prostředků a nemovitého majetku), odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí Magistrátu města Brna a není důvodu o těchto skutečnostech pochybovat, neboť již v dřívějších sporech mezi žalobcem a Magistrátem města Brna byly tyto skutečnosti uvedeny a v soudních rozhodnutích potvrzeny. Rozhodnutí Magistrátu města Brna se opírá o listinné důkazy přítomné ve spisových dokumentacích ÚMČ Brno - Černovice, založených ve věci žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi. Navrhoval proto, aby žaloba na zrušení rozhodnutí Magistrátu města Brna, vydaného dne 24.11.2011, byla zamítnuta.

Ze správního spisu, i rozhodnutí Magistrátu města Brna, sp. zn., č.j. ale i z rozhodnutí ÚMČ Brno – Černovice, č.j. ze dne 18.8.2011 bylo zjištěno, že 19.7.2011 byla na ÚMČ Brno – Černovice doručena žádost žalobce o mimořádnou okamžitou pomoc z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví, která byla zaevidována pod č.j. V popisu vážné újmy na zdraví účastník mimo jiné uvedl, že nemá prostředky na zakoupení jídla. 18.8.2011 vydal ÚMČ Brno – Černovice rozhodnutí č.j., kterým žalobci nepřiznal dávku mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví. V odůvodnění tohoto rozhodnutí odkázal na skutečnost, že žalobce byl částečným vlastníkem nemovitostí v okrese, katastrální území Tečovice [stavební parcela č. 193 (. č.p. ., zastavěná plocha a nádvoří .. m²) a parc. č. (zahrada m²), (ostatní plocha m²), (orná půda, m²), (orná půda, m²), (orná půda, m²), (orná půda, m²) a (orná půda, m²)] a disponoval bankovními účty. K 1.7.2010 činil zůstatek na účtu žalobce vedeného u ING Bank N.V., -Kč. ÚMČ dospěl na základě těchto skutečností k závěru, že žalobce může řešit svou sociální a majetkovou situaci ze svých finančních prostředků, proto příslušnou dávku nepřiznal.

Jak bylo zjištěno z připojeného správního spisu, ale i správních spisů jiných, neboť žalobce podal mnoho žádostí o přiznání stejné dávky a skutečnosti, o kterých bude soud hovořit, byly zjišťovány již mnohokrát.

Žalobce totiž uváděl k předmětným finančním prostředkům, kdy na uvedeném účtu, jehož číslo i potvrzení příslušné banky je založeno ve správním spise, bylo ke dni 1.7.2010, přičemž účet zněl na jméno žalobce 502.078.44,-Kč. Žalobce uvedl, že tato skutečnost je pravdivá, nicméně se nejednalo o jeho finanční prostředky ale finanční prostředky, které mu byly svěřeny ke správě jeho sestrou I. M.. Žalobce poté uvedl, že skutečně následně byl tento účet zrušen a finanční prostředky byly převedeny na jiný účet znějící na jméno jeho matky, M. R., nicméně byly převedeny z toho důvodu, že si to žádala vlastnice finančních prostředků, jeho sestra. Částka, -Kč, evidovaná na účtu žalobce k datu 1.7.2010, nebyly tedy jeho finanční prostředky, ale finanční prostředky, které patřily jeho sestře a žalobce je pouze spravoval. Pokud pak jde o spoluvlastnictví k nemovitostem, které byly uváděny v katastrálním území Tečovice, žalobce toto nepopíral, neboť to vyplynulo i z výpisu z listu vlastnictví, nicméně následně tyto nemovitosti daroval svým příbuzným, neboť se mu je nepodařilo prodat, když o ně nikdo neměl zájem. Žalobce uzavřel tedy, že sám neměl žádné finanční prostředky a nemovitosti, které vlastnil, daroval svým příbuzným, neboť je nemohl

prodat, takže ani z tohoto žádné finanční prostředky neměl. K otázce společně posuzované osoby pak uvedl, že bydlí ve stejném bytě jako jeho matka M. R., v bytě č. .,, společně však ne hospodařili a ne hospodaří, každý si žije za své a starají se sami o sebe. Společnou domácnost s matkou nevedl a nevede.

Správní orgán vzal z dokladů založených ve správním spise za prokázané, že k 1.7.2010 žalobce vlastnil na svém účtu finanční prostředky, a to částku, -Kč a byl také spoluvlastníkem popsaných nemovitostí, když finanční prostředky převedl na účet jiného, a to své matky a nemovitosti, jejížž byl spoluvlastníkem, daroval své rodině. Uvedl pak také na to, že žalobce je společně posuzovanou osobou, neboť bydlí společně se svou matkou v jednom bytě, a to v bytě č., na adrese, což bylo zjištěno z dokladů založených ve správním spise. Dále pak poukázal na to, že rozhodnutím Úřadu Městské části Brno – Černovice, vydané dne 28.2.2011 pod č.j., tento úřad rozhodl o vzniku povinnosti žalobce k vrácení přeplatku dávky příspěvku na živobytí č.j. za měsíce 11/2008 až 8/2010 ve výši, -Kč a tento přeplatek žalobce také zaplatil z účtu, který byl veden na jméno M.R. a jednalo se o účet, na něhož bylo převedeno zmiňovaných, -Kč. Žalobce tento přeplatek zaplatil na 2x, přičemž 23.3.2011 byla zaslána Úřadu Městské části Brno – Černovice částkaKč, právě z onoho účtu.

Žalovaný měl tedy za to, že skutkový stav byl zjištěn náležitě, věc byla správně právně posouzena, rozhodovaly správné správní orgány a ani nečinné správní orgány nebyly.

Žalobce tedy tvrdil, že neměl a nemá žádné prostředky finanční, movitý ani nemovitý majetek a pokud na jeho účtu byla zjištěna vyšší finanční hotovost, nebyla v jeho vlastnictví, pouze tuto částku spravoval pro svěřitele, což se snažil dokázat. Žalovaný i správní orgán I. stupně naopak prokazovaly doklady založenými ve správním spise, že žalobce měl dostatek finančních prostředků, byl i spoluvlastníkem nemovitostí, navíc je osobou posuzovanou společně, neboť žije v jednom bytě se svou matkou M. R..

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žalovaný postupoval ve věci prošetření žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi ve smyslu správního řádu, majetkovou a sociální situaci žalobce řádně prošetřil a doložil příslušnými listinnými doklady, jako jsou výpisy z katastru nemovitostí, výpisy z účtu, jak bylo výše uvedeno.

Soud ve věci nařídil jednání, kterého se však žalobce nezúčastnil, z jednání se neomluvil, ač to byl on, kdo žádal, aby ve věci bylo nařízeno jednání. Vzhledem k tomu, že doručení bylo vykázáno, soud rozhodl v jeho nepřítomnosti. Rozhodoval také v nepřítomnosti žalovaného, neboť žalovaný se z projednávané věci omluvil z pracovních důvodů a souhlasil, aby bylo jednáno a rozhodnuto bez jeho přítomnosti.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Při přezkoumání rozhodnutí žalovaného vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Dospěl k závěru, že žaloba důvodná není, a to z těchto důvodů.

Ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného se opírá o listinné důkazy přítomné ve spisové dokumentaci ÚMČ Brno – Černovice, založené ve věci žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi. Hlavními důkazy jsou především výpisy z katastru nemovitostí prokazující stav evidovaný k 19.8.2010, k 28.3.2010, dále pak výpis z účtu č. vedeného i ING Bank N.V. Praha 5, potvrzení o zrušení účtu vedeného na jméno žalobce, dále pak

evidenční list a výše nájemného. Bylo zjištěno, že žalobce užívá byt své matky M. Ra. a v seznamu bydlících osob jsou uvedeny 2 osoby – žalobce M. R. a jeho matka M.R.. V jiném správním spise je také založena nájemní smlouva, ze které vyplývá, že nájemcem bytu je M. R.. Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že žalobce měl dříve vlastnický podíl k nemovitostem. Dle jeho vyjádření z něho neměl a nemohl mít žádný prospěch a tento majetek z důvodu nákladů na jeho údržbu musel darovat, jelikož o jeho koupi nebyl zájem. K finanční hotovosti uvedl, že se jedná o částku ve vlastnictví jeho sestry, kdy tuto částku spravoval.

Z listinných důkazů vyplývá, že žalobce v době, kdy začal podávat žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc se těchto záležitostí zbavoval, tj. převedl vlastnická práva na jiné osoby a také částku uvedenou na jeho účtu převedl také na jinou osobu, a to na účet své matky (nikoliv na účet své sestry) i když tvrdil, že tato částka je ve vlastnictví jeho sestry.

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., pro účely posuzování stavu hmotné nouze se příjmy a sociální a majetkové poměry osoby, která žádá o dávku, posuzují společně s příjmy a sociálními a majetkovými poměry dalších osob. Okruh těchto společně posuzovaných osob se posuzuje podle zákona o životním a existenčním minimu.

Podle § 4 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb., se společně posuzují

- a) rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- b) manželé,
- c) rodiče a nezletilé děti, které nejsou nezaopatřené, zletilé děti, pokud tyto děti společně s rodiči užívají byt a nejsou společně posuzovány s jinými osobami podle písm. b) nebo d),
- d) jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které písemně prohlásí, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Podle odst. 2 § 2 zákona o hmotné nouzi se osoba nachází v hmotné nouzi, není-li dále stanoveno jinak, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob

- a) po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí, přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečení jejich základních životních podmínek je tak vážně ohroženo, nebo
- b) dosahuje sám nebo spolu s příspěvkem na živobytí (§ 4 odst. 1 písm. a) částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení (§ 34) a služby s bydlením bezprostředně spojené. Podle odst. 3 výše uvedeného ustanovení, osoba se považuje za osobu v hmotné nouzi též, jestliže nesplňuje podmínky uvedené v odst. 2, avšak s přihlédnutím k jejím příjmům, celkovým sociálním a majetkovým poměrům ji hrozí vážná újmy na zdraví. Dle odst. 4 za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, kterou postihne vážná mimořádná událost a její celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že ji neumožňují překonat nepříznivou situaci vlastními silami; vážnou mimořádnou událostí se rozumí zejména živelná pohroma (např. povodeň, vichřice a vyšší stupně větrné pohromy, zemětřesení), požár nebo jiná destruktivní události, ekologické nebo průmyslové havárie.

Podle odst. 5 výše uvedeného ustanovení může být osoba považována za osobu v hmotné nouzi, když nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním majetkovým poměrům dostatečné prostředky

- a) k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladu potřebného k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků a v případě nezbytné pomoci s úhradou noclehů, nebo
- b) na úhradu nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby, nebo
- c) na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a se zajištěním nezbytných činností souvisejících se sociálně právní ochranou dětí

Podle odst. 6 výše uvedeného ustanovení za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemůže úspěšně řešit svoji situaci a je ohrožena sociálním vyloučením, jestliže zejména

- a) je propuštěna z výkonu zabezpečovací detence, z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody, nebo
- b) je po ukončení léčby chorobných závislostí propuštěna ze zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti, nebo
- c) je propuštěna ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, resp. v 19-ti letech, nebo
- d) nemá uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že je osobou bez přístřeší, nebo
- e) je osobou, jejíž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby

Podle § 4 odst. 1 písm. a), b), c) a odst. 2 zákona o hmotné nouzi jsou dávky v systému pomoci hmotné nouzi příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc. Příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení jsou dávky měsíčně se opakující, mimořádná okamžitá pomoc je dávkou jednorázovou.

Ze shora citovaných zákonných ustanovení je zřejmé, že jednou ze základních podmínek pro rozhodnutí, resp. přiznání příspěvku na živobytí nebo i dalších dávek v systému pomoci v hmotné nouzi, je znalost příjmů žadatele a spolu s ním posuzovaných osob, resp. bez znalosti těchto příjmů není rozhodující orgán schopen zjistit, zda žadatel nárok na uvedený příspěvek má či nikoliv. V prvním případě správní orgán I. stupně i žalovaný správně vyhodnotily, že osobami společně posuzovanými se žalobcem je jeho matka. Matka bydlí v jednom bytě s žalobcem. Byt je dle nájemní smlouvy veden na matku žalobce a žalobce je tam trvale hlášen. Sám také přiznává, že v tomto bytě bydlí, ale popírá, že by byl nějakým způsobem závislý na matce, že si svoje prostředky hradí sám. Jak judikoval NSS ve svém rozsudku ze dne 15.11.2012, č.j. 4Ads 55/2012, je nutné vyloučit z hmotné nouze takové osoby, jejichž příjmy sice nedosahují částky živobytí, avšak žijí v takových sociálních a majetkových poměrech, že je nelogické a nespravedlivé poskytovat jim příspěvek na

živobytí z daní ostatních osob. Takové osoby totiž ve skutečnosti nejsou v hmotné nouzi a nepotřebují od státu pomoc nezbytnou pro zajištění jejich základních životních podmínek.

Proto podle § 3 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi v odůvodněných případech určit, že osobou v hmotné nouzi není osoba, jejíž celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že jí mohou i po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení zaručit dostatečné zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb a toto zajištění lze na ni spravedlivě požadovat.

Při posuzování celkových sociálních poměrů příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi posuzuje také využívání jiného než vlastního majetku, které umožňují zpravidla osoby blízké (§ 15 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

Celkovými majetkovými poměry se pak rozumí hodnota movitého a nemovitého majetku vycházející z jeho zjištěné ceny, kterého lze využít ihned, popřípadě po určitou dobu, pro zvýšení příjmu, a to jak krátkodobě k překlenutí přechodného stavu hmotné nouze, tak dlouhodobě, pokud nelze využít jiné možnosti. Z movitého a nemovitého majetku, uvedeného ve větě první, je vyloučen majetek, jehož prodej nebo jiné využití nelze po osobě vyžadovat. Pokud jde podle poměru osoby o běžný nemovitý nebo movitý majetek, jehož hodnota je zjevně nízká nebo naopak tak vysoká, že nelze mít pochyby o tom, že majetkové poměry nebrání přiznání dávky nebo naopak jsou překážkou přiznání dávky, nemusí být jeho cena podle zvláštního právního předpisu zjišťována (§ 15 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

Jednou ze základních podmínek pro uznání za osobu v hmotné nouzi je i skutečnost, že si posuzovaná osoba, případně osoby s ní společně posuzované, nemohou zvýšit příjem vlastním přičiněním. Zvýšením příjmu vlastním přičiněním se rozumí zvýšení příjmů vlastní prací, řádným uplatněním nároků a pohledávek nebo prodejem či jiným využitím majetku a vyžaduje se za podmínek ustálených v § 11 až 14 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Osoba, která prokazatelně neprojevuje dostatečnou snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním, se přitom podle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi nepovažuje za osobu v hmotné nouzi.

V projednávané věci bylo bezpečně prokázáno, že žalobce byl svými majetkovými poměry dostatečně zabezpečen, avšak v době podávání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc nebo příspěvek na živobytí při zjišťování jeho majetkových poměrů, se začal zbavovat jednak pozemků, kterých v té době prokazatelně byl spoluvlastníkem a které převedl na jiné osoby a tvrdil, že je nemohl prodat, že je nikdo nechtěl a proto je převedl na členy své rodiny. Také při zjištění, že na jeho účtu ve výši citované bance a na výše citovaném účtu se nachází částka vyšší než 500.000,-Kč, kterou žalobce ji převedl na účet své matky, i když tvrdil, že se jedná o částku, která byla ve vlastnictví jeho sestry. Soud přisvědčil postupu správních orgánů obou stupňů, že jednání žalobce posoudily jako účelové a jeho žádostem nevyhověly. Navíc pak bylo prokazatelně zjištěno ze založeného rozhodnutí ve správním spise, že žalobce byl zavázán k vrácení přeplatku na dávce příspěvku na živobytí ve výši-Kč a tuto částku celou zaplatil, když částku téměř-Kč zaplatil z účtu na jméno M.R.á, na níž převedl finanční prostředky-Kč. Pokud by se jednalo o finanční prostředky jeho sestry, určitě by z nich nehradil tak vysoký přeplatek na dávce.

Krajský soud předesílá, že zákon o pomoci v hmotné nouzi jednoznačně definuje situaci, kdy oprávněným osobám vzniká nárok na poskytnutí určité dávky podle tohoto

zákona, současně však – jak uvádí důvodová zpráva k tomuto zákonu – propojuje poskytování pomoci osobám s hodnocením jejich aktivity při zvyšování příjmů vlastním přičiněním. Vychází přitom z principu odpovědnosti jednotlivé osoby za své sociální postavení a sleduje zabránění zneužívání dávkového systému hmotné nouze. Jinými slovy, dávky pomoci v hmotné nouzi jsou určeny jen těm, kteří si z vážných důvodů nemohou vlastním přičiněním zvýšit příjem, který po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí a zabezpečení jejich základních životních podmínek je tak vážně ohroženo.

Zmiňovaný důraz na zvyšování příjmů vlastním přičiněním se projevuje i o zákonem stanovené povinnosti prodat či účelně využít vlastní majetek k odvrácení hrozícího nebo již existujícího nedostatku finančních prostředků.

Zmiňovaný důraz na zvyšování příjmů vlastním přičiněním se projevuje i o zákonem stanovené povinnosti prodat či účelně využít vlastní majetek k odvrácení hrozícího nebo již existujícího nedostatku finančních prostředků. Výjimku zmírňující tvrdost bezvýhradného uplatňování tohoto pravidla představuje citované ustanovení § 14 zákona o pomoci v hmotné nouzi, toto ustanovení však na situaci, v níž se nachází žalobce, nedopadá.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce se nesnažil ani poskytnout kvalifikovanou součinnost správnímu orgánu při zjišťování jeho poměrů, naopak skutečnosti důležité pro posouzení jeho žádosti neuváděl, bránil se i zjišťování stavu v jeho bydlišti a za těchto okolností nelze posuzovat postup správních orgánů, že nedostatečně zjistili skutečný stav věci, jak namítal žalobce.

K ostatním námitkám, tj. k namítané nečinnosti, kterou žalobce nijak blíže nespecifikoval, soud zjistil, že v projednávané věci bylo rozhodnuto druhostupňovým správním orgánem 24.11.2011, když žádost byla podána 19.7.2011, tedy celá věc byla vyřízena do 4 měsíců. Soud přesto v této věci jednání správních orgánů jako nečinnost neposuzoval. Vycházel z judikátu NSS ze dne 10.12.2012, č.j. 2As 14/2012 – 41, kde nečinnost je objektivně existující stav, kdy v zákonem předepsaných lhůtách nedošlo k provedení příslušných procesních úkonů. Ne každá nečinnost je však přičitatelná správnímu orgánu. Ust. § 71 odst. 5 správního řádu z roku 2004 představuje materiální hledisko posouzení takového stavu; má-li zjištěná nečinnost svůj původ ve způsobu, jakým vystupuje v řízení jeho účastník, nejde o nečinnost správního orgánu a nelze se proti ní dovolávat ochrany. Konečně lze říci i s ohledem na nespolupráci žalobce, že bylo rozhodováno v posouzení projednávané věci včas.

Žalobce pak namítal, že o jeho odvolání nerozhodoval Krajský úřad Jihomoravského kraje ale Magistrát města Brna, což je v rozporu s ust. § 77 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 111/2006 Sb. Soud sděluje, že statutární město Brno je dle § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve spojení s § 18 odst. 2 písm. c) zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník právnickou osobu. To znamená, že Statutární město Brno má právní subjektivitu, je oprávněno vystupovat v právních vztazích svým jménem, mít práva a povinnosti atd. Městské části nejsou samostatnými jednotkami obce a tudíž nejsou ani právnickými osobami a dle Statutu města Brna jsou organizačními jednotkami města Brna. Proto v souladu s platnou legislativou je Brno – město odvolacím orgánem jednotlivých městských částí. Krajský úřad Jihomoravského kraje je odvolacím orgánem Magistrátu města Brna. Proto v případech posuzovaná žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc rozhoduje v I. stupni Úřad městské části Brno – Černovice a odvolacím orgánem je Magistrát města Brna (v době projednávání věci

žalobce přešlo nástupnictví na Ministerstvo práce a sociálních věcí, a to na základě zákona č. 366/2011 s účinností od 1.1.2012, tímto dnem se ministerstvo stalo procesním nástupcem původně žalovaného Magistrátu města Brna, odbor sociální péče, se sídlem Koliště 19, Brno (srov. § 69 zákona č. 150/2002 Sb., podle kterého žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla).

Ani tato námitka žalobce tedy důvodnou není.

Není důvodná ani námitka žalobce, že není společně posuzovanou osobou se svoji matkou, neboť bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce žije jako zletilé dítě se svou matkou, a to tak, že společně užívají byt č. 13, na Krausově č. 2 v Brně, takže podle § 4 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb., je společně posuzovanou osobou se svou matkou.

Ani jedna ze vznesených námitek žalobcem tedy důvodná není, žaloba žalobce je tedy nedůvodná a jako takovou ji soud dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu proto nebyly přiznány, žalovanému, který naopak úspěch měl, náklady řízení kromě běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 7. května 2013

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně